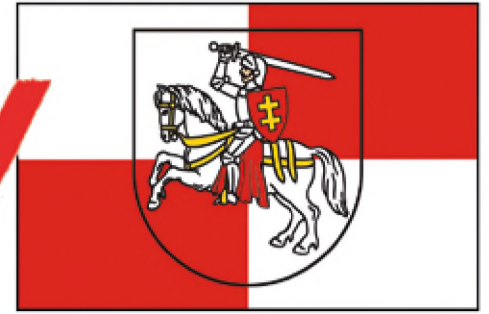




# TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY



www.tygodnik.lt

## DZIŚ

w numerze m. in.

- Wybrano najlepsze chłodniki świata: na pierwszym miejscu chłodnik z Litwy **str. 2**
- Soleczniki zakwitły tysiącami bratków i hiacyntów **str. 4**

## Rota

- W Sejmie polskim mocne wystąpienie Waldemara Tomaszewskiego w obronie Polaków z Wileńszczyzny **str. 1**
- Festiwal Teatrów Szkolnych „Mi\*m” w rejonie wileńskim **str. 1**
- 19. rocznica śmierci Jana Pawła II **str. 18**



## PRENUMERATA 2024

Do 19 kwietnia  
trwa prenumerata  
na maj  
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie  
za 23,12 euro – rocznie  
(indeks 0233);  
dla emerytów i osób  
niepełnosprawnych –  
1,85 euro – miesięcznie  
za 22,18 euro – rocznie.  
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

# ROTA

DODATEK  
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY  
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Nacjonaliści od liberałów i konserwatystów pogwałcili prawa polskiej społeczności szkolnej

## Ciąg dalszy dyskryminacji Polaków w rejonie trockim



Wiec protestu przeciwko dyskryminacji szkół polskich w rejonie trockim przed gmachem rządu RL w marcu 2022 roku

Rada Samorządu Rejonu Trockiego zignorowała prośby rodziców uczniów Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach i podjęła decyzję o reorganizacji polskojęzycznej placówki edukacyjnej. Jest to zaiste dziwna decyzja jeszcze bardziej potęgująca napięcie w społecznościach mniejszości narodowych, które zostały zbulwersowane nagonką, jaka ostatnia została rozpięta wobec szkół z rosyjskim i polskim językiem nauczania.

Zgodnie z tą decyzją, Szkoła Podstawowa im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach od nowego roku szkolnego

(Dokończenie na str. 5)

## Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego ostatecznie zatwierdzona!

Podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego 29 marca radni ostatecznie większością głosów zatwierdzili decyzję wdrożenia Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego, która będzie działała jako karta lub/i aplikacja mobilna. Karta, która m.in. była w założeniach programu wyborczego AWPL-ZChR, będzie obejmować wszystkie miejscowości rejonu wileńskiego, wspólnoty, instytucje i organizacje.

Podstawowym celem posiadania Karty Mieszkańca bądź aplikacji jest zachęcenie mieszkańców rejonu do aktywnego korzystania z usług świadczonych przez instytucje rejonu, do wypróbowania jako pierwsi nowości i innowacji świadczonych przez placówki rejonu, uzyskania aktualnych informacji, a także do aktywnego korzystania ze zniżek

(Dokończenie na str. 5)



FOT. ARCHIWUM

## Młodzi ludzie na Litwie najszcześniejsi na świecie

Opublikowany w zeszłym tygodniu przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) „Raport o szczęściu na świecie”, jak co roku, wskazuje postęp świata, a zarazem Litwy, w kierunku szczęścia. W raporcie ogólnym Litwa awansowała do rekordowego poziomu – 19. miejsca. Dla porównania dziesięć lat temu była na 71. miejscu.

(Dokończenie na str. 3)



FOT. ARCHIWUM

## Połaga chce upamiętnić rodzinę Tyszkiewiczów Ogłoszono konkurs

Na początku marca Samorząd Połagi ogłosił konkurs na projekt artystyczny, który ma upamiętnić 200. rocznicę nabywania Połagi przez hrabiów Tyszkiewiczów.

„W tym roku obchodzimy 200. rocznicę nabywania Połagi przez hrabiów Tyszkiewiczów. Tej rocznicy i hrabiom Tyszkiewiczom poświęcony będzie tradycyjny festiwal „Myliu Palanga”, organizowany na początku lata. W tym roku odbędzie się on w dniach od 31 maja do 2 czerwca” – powiedziała dla BNS Tamara Zaiceva, rzeczniczka administracji samorządowej Połagi.

Zgodnie z warunkami konkursu, projekt artystyczny ma być nowoczesny, dynamiczny i wizualnie odzwierciedlać główną ideę wyrazu artystycznego. Powinien być wykonany z trwałych jakościowo materiałów, takich jak kamień, hartowane szkło, stal nie-



rdzewna, brąz i tym podobne.

Podkreśla się, że uczestnicy konkursu mogą według własnego uznania zaproponować miejsca, w których powinien stanąć ich projekt artystyczny.

Projekty będą oceniane według trzech głównych kryteriów: artystycznego i estetycznego, kontekstualności, w tym trwałości materiałów i harmonii z

otoczeniem oraz oryginalności.

Przewidziane są nagrody dla uczestników konkursu. Dla zdobywców pierwszego miejsca przewidziano nagrodę pieniężną w wysokości 3 tys. euro, drugiego i trzeciego miejsca – odpowiednio 2 tys. i 1 tys. euro.

Oferty można składać do 11 kwietnia.

Na podst. BNS

## „Xiaomi” wkracza na rynek samochodów elektrycznych z nowym pojazdem

Chiński gigant technologii konsumenckich „Xiaomi” zaprezentował w Pekinie swój pierwszy pojazd elektryczny.

„Xiaomi” jest znane ze swoich

niedrogich smartfonów i sprzętu AGD. Dyrektor generalny firmy Lei Jun twierdzi, że „ryzykuje swoją reputacją” wprowadzając samochód elektryczny SU7,

rzucając tym samym wyzwanie chińskiemu gigantowi samochodowemu „BYD” oraz „Tesli” Elonowi Muskowi.

Podstawowy model „SU7” będzie kosztował 215 900 juanów (29 868 dolarów), powiedział Lei na konferencji prasowej w Pekinie.

Elegancki i sportowy SU7 będzie dostępny w dziewięciu kolorach i wyposażony w „symulację dźwięku”, która według Lei ma „odtworzyć dreszczyk emocji związany z prowadzeniem samochodu sportowego”.

Samochód jest również wyposażony w inne gadżety, takie jak sprzęt do karaoke czy mała lodówka.

Na podst. ELTA



## Wybrano najlepsze chłodniki świata: na pierwszym miejscu chłodnik z Litwy

Pod koniec marca „Taste Atlas”, internetowy przewodnik turystyczny po tradycyjnej kuchni, ogłosił najlepsze na świecie zupy na zimno. W czołowej 17-tce znalazł się chłodnik z Litwy (Šaltibarščiai), który zajął zaszczytne pierwsze miejsce.

Zdecydowana większość zup uwzględnionych w rankingu pochodzi z Europy, aż pięć z Hiszpanii. Na listę najlepszych weszły cztery odmiany chłodników z bułakami (z Litwy, Łotwy, Polski i Białorusi).



Chłodnik pochodzący z Litwy oceniony został na więcej niż cztery punkty (4,3 pkt) na pięć możliwych. Podkreślono, że zupa ta jest niezwykle łatwa w przygotowaniu i nie wymaga dużo czasu.

Najlepsza 17-tka chłodników na świecie: 1. Šaltibarščiai (Litwa), 2. Porra Antequerana (Hisz-

pania), 3. Salmorejo (Hiszpania), 4. Tarator (Bulgaria), 5. Vichyssoise (Francja), 6. Ajoblanco (Hiszpania), 7. Naengmyeon (Korea Północna), 8. Auksta zupa (Łotwa), 9. Meggyleves (Węgry), 10. Gazpacho (Hiszpania), 11. Chłodnik litewski (Polska), 12. Khaladnik (Białoruś), 13. Okroška (Rosja), 14. Kongguksu (Korea Południowa), 15. Ovdukh (Azerbejdżan), 16. Naengguk (Korea Południowa), 17. Gazpacho de mango (Hiszpania)

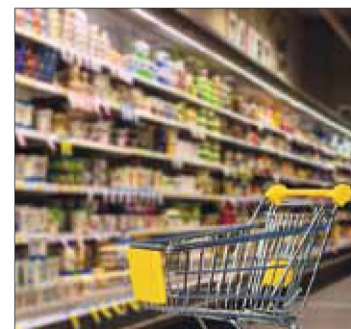
Fot. pixabay.com

## Zakupy w Polsce. Już nie będzie tak tanio

Z końcem marca wygłosił rozporządzenie, na mocy którego produkty żywnościowe w Polsce zostały objęte obniżoną, zerową stawką VAT. W rezultacie od poniedziałku stawka podatku od towarów i usług będzie wynosić 5 proc.

Zmiana obejmie m.in. mięso, ryby i przetwory, mleko i produkty mleczarskie, jaja, miód naturalny, warzywa, owoce i przetwory oraz orzechy. 5-proc. stawka VAT zostanie przywrócona także na tłuszcze roślinne i zwierzęce, zboża i przetwory ze zbóż, m.in. pieczywo i pieczywo cukiernicze, preparaty i mleko do żywienia niemowląt i dzieci, woda pitna i wybrane napoje, a także na dietetyczne środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego.

Na podst. Nasz Dziennik



## ESO: mieszkańcy otrzymają rekompensatę za zgromadzone kilowatogodziny

W niedzielę, 31 marca, kończył się okres rozliczeniowy dla zgromadzonej, ale niewykorzystanej ilości energii elektrycznej. Oznacza to, że odbiorcy wytwarzający energię otrzymają rekompensatę za niewykorzystane kilowatogodziny (kWh) - donosi agencja ELTA.

„Niewykorzystane kilowatogodziny zostaną odpisane przez ESO zgodnie z ustawą o energii odnawialnej. W sprawie rekompensaty odbiorcy wytwarzający energię powinni kontaktować się z niezależnymi dostawcami energii elektrycznej, z którymi mają podpisane umowy. To w nich określona jest procedura ubiegania się o rekompensatę i warunki ich wypłaty” – powiedziała cytowana w komunikacie Rasa Juodkienė, rzeczniczka ESO.

Odbiorcom, objętym gwarantowanymi dostawami, rekompensatę za ilość zmagazynowanej, ale niewykorzystanej energii elektrycznej wypłaci ESO. Kompensata zostanie naliczona za faktyczną, ale nie większą niż 5 proc. całkowitej ilości zgromadzonej i dostarczonej do sieci w okresie rozliczeniowym.

„Chcę podkreślić, że dla odbiorców w ramach dostaw gwarantowanych rekompensaty naliczane są za ilość energii elektrycznej, która została zgromadzona, ale niewykorzystana w ramach dostaw gwarantowanych” – dodała przedstawicielka ESO.

Rekompensowane ilości zgromadzonej energii elektrycznej i sumę odbiorcy znajdą na kwietniowym rachunku, który w maju zostanie wystawiony w ciągu 1-3 dni roboczych.

Na podst. ELTA

## W Wilnie powstanie nowy akademik dla studentów

Do samorządu miasta Wilna wpłynęły propozycje projektowe nowego akademika, który ma powstać przy ulicy Didlaukio 67.



Budynek składający się z dwóch korpusów ma powstać na niezabudowanej działce: budynek 1A będzie miał 5 pięter, a budynek 1B - 2 piętra.

Projekty przedstawione do konsultacji społecznych nie uzyskały jeszcze akceptacji samorządu – specjaliści podejmują decyzje po ocenie nie tylko rozwiązań projektowych, ale także uwag społeczności. Ostatnie publiczne omawianie projektu odbyło się 29 marca.

Fot. wizualizacja

**TYGODNIK  
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:  
[www.tygodnik.lt](http://www.tygodnik.lt)

Zespół redakcyjny:  
**Andrzej Kotowski**  
Jan Lewicki  
Teresa Strumiło

Współpraca:  
Monika Urbanowicz

**Zygmunt Żdanowicz**, radny  
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:  
**Stawomir Subotowicz**

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,  
Sużany, rejon wileński  
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:  
LT-09318 Wilno

tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt



Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”



## Cena oleju napędowego niższa niż benzyny

W zeszłym tygodniu hurtowe ceny benzyny przewyższyły ceny oleju napędowego. Według Litewskiej Agencji Energetycznej (LEA) benzyna podrożała o 1,4 proc., a olej napędowy stanął o 1,1 proc.

Średnie ceny benzyny we wszystkich porównywanych krajach bałtyckich i krajach sąsiadujących wzrosły o 0,6-1,6 proc.

Średnia cena benzyny w Polsce wynosi 1,524 euro/l i jest o 0,009 euro/l wyższa niż na Litwie. Średnie ceny benzyny w Estonii i na Łotwie wynoszą odpowiednio 1,713 euro/l i 1,699 euro/l.

W tym czasie średnie ceny

oleju napędowego spadły w Estonii i na Litwie (odpowiednio o



0,6 proc. i 1,1 proc.), wzrosły na Łotwie i w Polsce (odpowiednio o 0,3 proc. i 1,5 proc.), natomiast średnia cena w Niemczech nie uległa zmianie.

W Estonii i na Łotwie średnia cena oleju napędowego wy-

nosi obecnie odpowiednio 1,583 euro/l i 1,676 euro/l, a w Polsce – 1,573 euro/l.

Średnie ceny benzyny tylko na Litwie są obecnie o 0,3 proc. niższe niż 12 miesięcy temu. W pozostałych porównywalnych krajach średnia cena benzyny jest o 2,1-7,6 proc. większa.

Według LEA, w marcu hurtowa cena litra benzyny na Litwie wzrosła o 0,07 centa, podczas gdy cena oleju napędowego spadła o prawie 0,11 euro/l. Obecnie hurtowa cena oleju napędowego jest już niższa od ceny benzyny o 0,05 centa.

Na podst. ELTA

## Bilety kolejowe są już dostępne w nowych punktach sprzedaży

Od końca marca bilety kolejowe można także kupić w punktach „Narvesen” oraz w kioskach „Lietuvos Spauda”. Wkrótce bilety będą sprzedawane na wszystkich terminalach „Perlas”. W ten sposób sieć sprzedaży biletów „LTG Link” uzupełni się o ponad 2,5 tysiąca nowych punktów sprzedaży na terenie całej Litwy.



W terminalach „Perlas” bilety będzie można kupić od 16 kwietnia.

Za mniej więcej miesiąc szeroką sieć sprzedaży biletów kolejowych uzupełnią aktualnie instalowane na stacjach kolejowych automaty biletowe. Według danych „LTG Link” około jedna trzecia wszystkich sprzedanych biletów kupowana jest w kasach na stacjach kolejowych, dlatego poszukiwano rozwiązania polegającego na rozbudowie fizycznych punktów sprzedaży, tak aby zakup biletów kolejowych był jeszcze bardziej dostępny i wygodny dla pasażerów.

Fot. Marlena Paszkowska

## Holandia wyśle na Litwę na ćwiczenia system Patriot

Tego lata Holandia rozmieści na Litwie na kilka tygodni system obrony powietrznej dalekiego zasięgu Patriot. Holenderska jednostka wojskowa będzie ćwiczyć na Litwie wraz z litewskimi żołnierzami – poinformowało litewskie Ministerstwo Obrony Kraju.

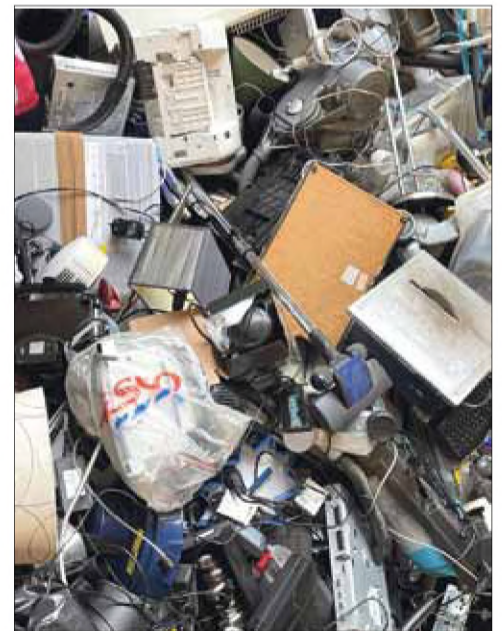
Minister obrony kraju Laurynas Kasčiūnas podkreślił, że „roz-mieszczenie holenderskich systemów Patriot w naszym kraju to wspa-niała wiadomość”. „Tego rodzaju ćwiczenia przyczyniają się do wdro-żenia rotacyjnego modelu obrony powietrznej NATO, zatwierdzonego na szczycie w Wilnie. Dziękujemy Holandii za jej ciągły wkład w bez-pieczność regionu bałtyckiego, a w szczególności Litwy. Udział żoł-nierzy holenderskich w batalionie wysuniętych sił NATO, misji NATO Baltic Air Policing, Jednostce Integracji Sił NATO ma ogromne znacze-nie dla bezpieczeństwa państw bałtyckich. Tym krokiem wzmacniamy także naszą współpracę w obszarze obrony powietrznej” – powiedział cytowany w komunikacie Kasčiūnas.

Na ćwiczeniach wojskowych, które odbędą się tego lata, ćwiczona będzie umiejętność przemieszczania systemów i jednostek obrony po-wietrznej w niezwykle krótkim czasie oraz płynnego ich integrowania do wykonywania zadań obrony powietrznej.

Na podst. kam.lt

## Toniemy w elektronicznych śmieciach

Według najnowszych danych Organizacji Narodów Zjednoczonych, w 2022 roku na świecie powstała rekordowa ilość odpadów elektronicznych – 62 mln ton. Co więcej, przewiduje się, że w 2030 roku ilość odpadów elektronicznych wzrośnie o kolejne 32 proc. – do 82 mln ton. Niepokojąca jest nie tylko ogromna liczba odpadów elektronicznych, ale także niski poziom recyklingu i miliardy euro strategicznie cennych zasobów zalegających na wysypiskach.



Z raportu Global E-Waste Monitor wynika, że w 2022 roku zebrano i poddano recyklingowi 22,3 proc. powstałych w ciągu roku na świecie odpadów. Europa wygląda najlepiej w ogólnym kontekście, ale nawet tutaj mniej niż połowa (42,8 proc.) wszystkich odpadów elektronicznych została zebrana i poddana recyklingowi.

Eksperti ostrzegają, że w wyniku niewłaściwej zbiórki i recyklingu odpadów elektronicznych marnowane są zasoby naturalne warte miliardy euro. W 2022 roku odpady elektroniczne zawierały przydatne materiały (złoto, miedź, żelazo i inne) o wartości prawie 84 mld euro, ale większość z nich jest tracona, ponieważ takie odpady nie są właściwie zbierane i przetwarzane.

Na podst. ELTA

## Cmentarz Bernardyński znów zakwitł na niebiesko



Jak co roku na Cmentarzu Bernardyńskim na Zarzeczu zakwitły cebulice syberyjskie, tworząc niebieski kwiatowy dywan.

Cmentarz Bernardyński jest drugim najstarszym cmentarzem w Wilnie. Jest to także jeden z naj-

piękniejszych obiektów historycznych i kulturowych XIX wieku, który charakteryzuje się cechami klasycyzmu. W 1969 r. nekropolia została uznana za pomnik historii o znaczeniu państwowym.

Cmentarz Bernardyński został założony w 1810 roku i od ponad

200 lat jest miejscem spoczynku różnych osobistości kulturalnych, społecznych i naukowych.

Wiosną cmentarz tradycyjnie przybiera niebieską barwę, rozkwitając tysiącami maleńkich kwiatów.

Fot. Katarzyna Szot

## Narodowa Służba Ziemi otworzy w rejonach biura obsługi interesantów

W celu zwiększenia dostępności usług Narodowej Służby Ziemi (NŽT) od 2 kwietnia 2024 roku wznowiona została obsługa osób w rejonach, w byłych pomieszczeniach NŽT. Mieszkańcy będą przyjmowani w każdy wtorek w 46 biurach.

Pracownicy NŽT udzielą interesantom ogólnych informacji na temat kwestii kompetencyjnych NŽT, np. jak prawidłowo wypełnić wniosek o wydanie zgody na zakup gruntów rolnych, gdzie znaleźć informacje o opłatach itp. Specjaliści NŽT

będą też rejestrować otrzymane dokumenty.

Więcej informacji można uży-



skuć na stronie <https://nzt.lrv.lt/lt> w sekcji Asmenų aptarnavimas oraz dzwoniąc pod numer +370 706 86 666.

System rejestracji do biura

obsługi osób fizycznych zostanie przygotowany w najbliższym czasie.

Obsługa interesantów będzie odbywać się jeden dzień w tygodniu – we wtorki.

W regionie wileńskim interesanci będą przyjmowani w rejonowych biurach NŽT: ul. Vilniaus 87, 20170 Wilkomierz; ul. Vilniaus 61, 19120 Szyrwinty; ul. Vilniaus 6, 18123 Święciany; ul. Birutės 27, 21114 Troki; ul. Vilniaus 49, 17116 Soleczniki; ul. Elektrinės 8, 26108 Elektryny.

Na podst. nzt.lrv.lt

## Młodzi ludzie na Litwie najszczęśliwsi na świecie

Litwa wyprzedziła nie tylko innych bałtyckich sąsiadów, ale także takie kraje jak Niemcy, Wielka Brytania czy nawet Stany Zjednoczone. W raporcie Organizacji Narodów Zjednoczonych Litwa wymieniana jest jako kraj, który poczynił jeden z największych postępów na drodze do szczęścia. Jednak w tym roku niespodzianką był wskaźnik szczęścia w różnych grupach

wiekowych, który pojawił się w raporcie ONZ.

Kraje i grupy wiekowe uszeregowano według samooceny życia mieszkańców, biorąc pod uwagę sześć elementów – gospodarkę, wsparcie społeczne i spójność, lata zdrowego życia, swobodę wyboru, hojność i poziom korupcji.

Chociaż wszystkie grupy wiekowe odnotowały znaczny postęp na drodze do szczęścia, jed-

na grupa wyróżnia się nie tylko w kraju, ale i na całym świecie. To młodzi mieszkańcy Litwy, według ich wskaźników szczęścia są najszczęśliwsi na całym świecie. Dla porównania, seniorzy zajęli w raporcie dopiero 44. miejsce. Świadczy to o tym, że o postępie w kierunku szczęścia w kraju decydował przede wszystkim wzrost szczęścia u młodych osób.

Na podst. BNS

# NOWINY znad Solczy

## W kalejdoskopie

### Przed pałacem w Jaszunach stanęły ogromne pisanki

Przy pałacu Balińskich w Jaszunach stanęły ogromnych rozmiarów kolorowe pisanki. Będzie je można podziwiać do drugiej niedzieli wielkanocnej, czyli Niedzieli Miłosierdzia Bożego – informuje Samorząd Rejonu Solecznickiego.

Na plenerowej wystawie prezentowanych jest osiem pisanek, mających 1,80 m wysokości. Obok pisanek ustawiono sztuczne gałązki z pąkami.

Kolorowe jajka wielkanocne posiadają tradycyjne wzory, stosowane do ozdabiania pisanek przez naszych przodków. Przeplatające się ornamenty oznaczają wiosnę i przebudzenie do życia. Różne koła symbolizują Słońce i wieczność, gałązki – drzewo życia, a kropki – obfite plony.

„Wystawa pisanek przy pałacu w Jaszunach to swoiste życzenia, aby w każdym domu panował spokój, zgoda i ciepło, aby dom był pełen dzieci i gości, abyśmy pielęgnowali tradycję i wartości, a uprawiane na polach zboża dały dobre plony” – czytamy na stronie samorządu solecznickiego.

Wystawę pisanek przy pałacu w Jaszunach będzie można oglądać do drugiej niedzieli wielkanocnej, czyli Niedzieli Miłosierdzia Bożego.

### Wileńskie Kolegium partnerem samorządu

Samorząd rejonu solecznickiego zawarł umowę o współpracy z Kolegium Wileńskim. Podpisy pod dokumentem 27 marca w Wilnie złożyli mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz oraz dyrektorka Wileńskiego kolegium Żymantė Jankauskienė. Umowa przewiduje szkolenie dla potrzeb rejonu młodych specjalistów, realizację wspólnych projektów edukacyjnych oraz wymianę doświadczeń w dziedzinie oświaty i kształcenia zawodowego.

### Solczanie w akcji „Bank żywności”



745 opakowań artykułów pierwszej potrzeby zebrał wolontariusze Centrum usług socjalnych w Solecznikach w solecznickich sklepach podczas marcowej republikańskiej akcji charytatywnej „Bank żywności”. Tradycyjnie, najczęściej klienci sklepów ofiarowali dla potrzebujących makaron, cukier, olej, ryż, grykę i cukier. Pomoc dla potrzebujących dotarła jeszcze przed Wielkanocą.

### Siatkarskie zmagania w Solecznikach

W Solecznikach zakończyły się turnieje siatkarskie o Puchar Mera Rejonu Solecznickiego. W turnieju męskim triumfowała solecznicka drużyna „Fanat Volley”, drugie miejsce zajęli siatkarze z Kolesnik, trzecie – ekipa szkoły sportowej im. A. Ratkiewicza w Ejszyszkach. W turnieju żeńskim nie było równych siatkarek solecznickiej drużyny „VoliVita”, drugie i trzecie miejsca zajęły drużyny szkoły sportowej im. A. Ratkiewicza w Ejszyszkach.

### Rodzinną tragedią w Solecznikach

Do tragedii doszło w piątek rano, 29 marca, w Solecznikach. Mężczyzna w domu śmiertelnie postrzelił swoją żonę, która była funkcjonariuszką policji. „O godz. 6.09 otrzymano zgłoszenie, że mężczyzna śmiertelnie postrzelił kobietę urodzoną w 1982 roku. Niedługo przed przybyciem funkcjonariuszy sam się zastrzelił” – powiedziała dla agencji ELTA Julia Samorokovskaja, rzeczniczka Głównego Komisariatu Policji Okręgu Wileńskiego. Według policji, broń, którą popełniono przestępstwo, należała do małżonki policjantki, posiadał ją legalnie. Kobieta pracowała jako funkcjonariuszka dochodzeniowo-śledcza w Komisariacie Policji Rejonu Solecznickiego. Jej mąż (1980 r. ur.) nie był policjantem. Według danych policji o tragedii w rodzinie powiadomiła policję nastoletnia córka.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

## Z historii dworu w Wielkich Zacharyszkach

Należały w XIX i XX wieku do rodziny Cierpińskich, pieczętujących się herbem Jastrzębiec.

Gniazdo zacharyskie zakłada Konstanty Cierpiński syn Antoniego, żeniąc się z Heleną z Sido-

poziomie terenu, zaś dwa podjazdy w szczytach wprowadzały pomost pierwszego piętra, biegnący wzdłuż całego osiemdziesięcimetrowego budynku. Ułatwiała to rozładowywanie wozów zwożących siano, a w czasie żniw zboża

wjeżdżało się na obszerny dziedziniec otoczony zabudowaniami i dalej pod okrągły podjazd pod frontowy ganek dworu oddzielony dodatkowym ogrodzeniem i ozdobnymi krzewami. Wokół dziedzińca koncentrowały się



rowiczów. Około 1840 roku Zacharyszki zostały powiększone o folwark Józefin, a przed uwłaszczeniem do tego majątku należały jeszcze Pielokańce, Czernica. Powierzchnia majątku to około 1200 ha. W 1921 roku obszar Zacharyszek wynosił około 630 ha. Zygmunt Cierpiński podzielił ten obszar pomiędzy czwórkę dzieci: folwark Borkuski ok. 90 ha otrzymała Antonina, Oskierdziszki, Elżutkę i Popową Górę o powierzchni około 180 ha Kamila, folwark Józefin otrzymał Konstanty, a Zacharyszki o powierzchni około 200 ha Stefan.

Dwór zacharyski wybudowany w połowie XIX wieku w miejsce starego domu przez Konstantego Cierpińskiego, był obiektem raczej skromnym. Dumą gospodarzy była potężnych rozmiarów stodoła dostępna z dwóch poziomów. Klepisko znajdowało się na

wiązanego w snopy. Do stodoły przylegało zadaszenie okrywające drewnianą konstrukcję kieratu obsługiwanego przez dwie pary koni. System transmisyjny poruszał dużą młockarnię lub sieczkarnię krojącą karmę dla koni i krów. Teren sadyby wyznaczały z zachodu i południa drogi obiegające je poza ogrodzeniem, od wschodu ściana kilkusetletnich lip, a od północy staw i krzewy, oddzielające ogród owocowy od łąk i pastwisk. Obejmował on obszar o kształcie zbliżonym do kwadratu o boku długości ponad 200 m i powierzchni około 5 hektarów, dostępny przez trzy bramy. Wjazd w północno-zachodnim narożniku przy czworaku zajmowanym przez cztery rodziny fornalskie wprowadzał między zabudowania dworskie jadących od Lidzkiego Traktu. Od południa, z drogi turgielskiej, przez główną bramę

główne funkcje i życie gospodarki zacharyskiej. Po lewej stronie stał spichrz, wozownia, szczytem obrócone stajnia i obora, po prawej – stolarnia, miejsce pracy stelmacha Radziuna i tzw. „piekarnia” zajmowana przez dwóch lub trzech fernali stanu kawalerskiego i będąca miejscem przyrządzania posiłków dla pracowników dniówkowych. Pieczę nad kluczami spichrza sprawował rządca majątku, co stanowiło dowód pełnego doń zaufania. Stajnia i obora były przelotowe i z drugiego szczytu wrota prowadziły na zamknięty ścianą stodoły wybieg dla koni i bydła. Centralne miejsce wybiegu zajmowała studnia z wysokim żurawiem i długie koryto do pojenia żywego inwentarza. Trzecią bramą, umieszczoną w południowo-zachodnim narożniku przy wybiegu, stado zacharyskich krów wychodziło na pastwisko.

Soleczniki zakwitły tysiącami bratków i hiacyntów

## Wiosennie i nastrojowo

Nic tak nie cieszy po długiej zimie jak pierwsze promienie słoneczne i wiosenne kwiaty. Na głównym kwietniku w Solecznikach posadzono bratki i hiacynty. Wielobarwne kwiaty będą cieszyć mieszkańców i gości miasta, tworząc wiosenny nastrój.

– Szczególną uwagę zwracamy na kwiaty, drzewa i krzewy, bo miasto musi być zielone, kwitnące i przytulne. Sadząc kwiaty eksperymentujemy i wybieramy różne kolory i gatunki. Nie stroniemy także od bylin. Na razie sadzimy kwiaty na głównym placu miasta, później zasadzimy je przy wjeździe do miasta i w innych miejscach. Zobaczmy, jak urosną – mówi Mirosław Niewierkiewicz, starosta gminy solecznickiej.



Na głównym kwietniku posadzono łącznie 6000 bratków i hiacyntów. Kwiaty zostały posadzone przez pracownice firmy „Tvarkyba”.

Oprócz jednorocznych kwia-

tów w Solecznikach wkrótce zakwitną zonkile i szafirki, które jesienią od dwóch lat z rządu sady starostwo wraz z młodzieżą. Jeszcze kilka słonecznych dni i pąki kwiatów się otworzą!



# Ciąg dalszy dyskryminacji Polaków w rejonie trockim

(Dokończenie ze str. 1)

ma zostać filią Gimnazjum w Trokach i będzie zdegradowana ze szkoły prowadzącej nauczanie w klasach 1-10 do szkoły 8-letniej.

Na posiedzeniu Rady samorządu trockiego, podczas którego ważyły się losy polskiej szkoły w Starych Trokach, broniący tej placówki opozycyjni radni z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin, apelowali do radnych innych opcji politycznych o uwzględnienie woli społeczności szkolnej, która już od 2 lat walczy o zachowanie szkoły starotrockiej.

– Jesteśmy świadkami napiętego okresu w oświacie – zostały odnowione programy nauczania, wprowadzono nowe sprawdziany pośrednie, które kuleją. To bardzo nieodpowiedni czas na reorganizację placówek. Może jednak daloby się odłożyć i nie stwarzać jeszcze większego napięcia w szkole. Czy naprawdę dobry na to czas? – przekonywała radna Alina Kowalewska.

Przypominamy, że władze rejonu trockiego, na czele z merem Andriusem Šatevičiusem, już dwa lata temu postanowiły zreorgani-

zować polską szkołę w Starych Trokach. Oficjalnym tego powodem miał być brak wymaganej liczby uczniów. Społeczność szkoły nie zamierzała godzić się z taką decyzją samorządu i rodzice zaskarżyli ją do sądu.

W trakcie posiedzenia radna Agnieszka Rynkiewicz zwróciła uwagę na to, że 4 maja 2022 roku Wileński Sąd Administracyjny postanowił, że ma być wstrzymana reorganizacja szkoły w Starych Trokach do dnia, kiedy orzeczenie sądu w tej sprawie stanie się prawomocne. „28 lutego tego roku sąd podjął decyzję o zamknięciu sprawy, ale podano, że mamy 30 dni kalendarzowych na wniesienie odwołania, co oznacza, że orzeczenie nie jest jeszcze prawomocne. Dlatego też obecny projekt decyzji jest niezgodny z prawem. Zachęcam do głosowania „przeciw” i chcę nadmienić, że jeśli zostanie on przyjęty, to będzie zaskarżony – powiedziała Rynkiewicz.

Kierownictwo samorządu zbyło milczeniem pytanie radnej Rynkiewicz, która dopytywała się, dlaczego nie zostały uwzględnione prośby rodziców i całej społeczności szkolnej.

O przysłuchaniu się prośbom zaniepokojonych rodziców apelowały radne Maria Pucz i Teresa Sołowjowa. – Otrzymaliśmy prośby od rodziców, społeczności Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego, aby zachować szkołę jako progimnazjum, aby jej nie likwidować, nie reorganizować i nie przyłączać. Może warto uwzględnić oczekiwania rodziców, społeczności i zachować ją w takiej postaci, o jaką oni proszą – mówiła Sołowjowa.

Wicemer Jonas Ketavičius powiedział, że po reorganizacji szkoła starotrocka jako filia będzie funkcjonowała jak autonomiczna jednostka, nadal pozostanie w tym samym budynku, zmieni się jedynie struktura administracyjna. I że uczniowie nawet nie odczują zmian. A zapytany, ile samorząd planuje zaoszczędzić na reorganizacji szkoły w Starych Trokach, odpowiedział, że na razie nie da się jeszcze obliczyć.

Radna Grażyna Gołubowska zwróciła uwagę na to, że w uzasadnieniu napisano, że reorganizacja szkoły nie będzie miała negatywnych skutków. Radna bardzo w to wątpi, bo jak podkreśla, przecież społeczność szkolna



już od 2022 roku sprzeciwia się planom reorganizacji.

Interesów społeczności szkoły w Starych Trokach próbował bronić radny Nerijus Šiaulyš.

– Już kilka lat pracując w radzie, obserwując, jak są u nas wdrażane w życie reformy władzy najwyższej, czasami ma się wrażenie, że już nie rozróżniamy, jaka jest władza w państwie demokratycznym, a jaka w państwie niedemokratycznym. W państwie niedemokratycznym władza lokalna jest mianowana z góry i wykonuje polecenia z góry, natomiast w państwie demokratycznym władza lokalna jest wybierana i reprezentowana przez mieszkańców (...) Po to jest władza lokalna, którą wybiera społeczność lokalna, oczekując, że samorząd będzie reprezentował jej interesy – powiedział radny. Nawiązując do tematu reorganizacji szkoły starotrockiej i stanowczego sprzeciwu rodziców, podkreślił, że „ta sprawa nie została do końca przedyskutowana ze społecznością”. – Uważam, że nie jest jeszcze czas na podejmowanie decyzji, ludzie w nią nie wierzą, społeczność jest przeciwko, a więc ta decyzja zostanie przyjęta wbrew woli społeczności – zaznaczył Šiaulyš.

Radny Jarosław Narkiewicz, powołując się na słowa kierow-

niczki Wydziału Oświaty i Sportu, wskazał, że w szkole w Starych Trokach nie ma zarzutów co do poziomu nauczania, placówka świetnie funkcjonuje. A jeżeli chodzi o dodatkowe finansowanie, jak podkreślił, to można w tej kwestii znaleźć rozwiązanie, trzeba tylko woli radnych odłożenia decyzji w sprawie reorganizacji szkoły. „Bo jeśli nie, to można powiedzieć, że to decyzja polityczna, nieuzasadniona koniecznością (...)” – powiedział Narkiewicz.

Podczas głosowania 14 radnych przegłosowało „za” przyłączeniem Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach do Gimnazjum w Trokach, 11 radnych było „przeciw”. Apele radnych i prośby społeczności szkoły starotrockiej zostały nieusłyszane przez koalicję rządzącą.

Przypominamy, że przed dwoma tygodniami w Wilnie odbyła się manifestacja w obronie oświaty polskiej i innych mniejszości narodowych na Litwie. Przemarsz i wiec zorganizował Związek Polaków na Litwie. Podczas wiecu na placu Daukantasa przemawiający przywołali też temat zagrożonych zamknięciem szkół polskich w rejonie trockim – w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu.



## Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego ostatecznie zatwierdzona!

(Dokończenie ze str. 1)

oferowanych przez przedsiębiorstwa i instytucje, znajdujące się na terenie rejonu wileńskiego.

Według przyjętej decyzji, będzie również stworzona przez administrację samorządu grupa robocza, która opracuje wygląd karty, jej wdrożenie i sposób korzystania.

Kartę mieszkańca i/lub aplikację mobilną będą mogły posiadać wyłącznie osoby, które mają zadeklarowane miejsce zamieszkania na terenie rejonu wileńskiego. Mieszkańcy, posiadający kartę i/lub aplikację mobilną, będą mieli możliwość korzystania z różnych zniżek stosowanych w wydarzeniach kulturalnych, wizytach w muzeach, edukacjach, sportu i innych usług, które są świadczone

przez instytucje budżetowe, znajdujące się na terenie rejonu. Dążeniem jest również, by do świadczonych zniżek dołączyły różne przedsiębiorstwa działające na terenie rejonu.

„Możliwe uczestnictwo przedsiębiorstw w danym projekcie – Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego stanowiłoby kwestię prestiżu, jak również kształtowaniem wizerunku przedsiębiorstwa odpowiedzialnego społecznie. Uczestnicy biznesu otrzymają także znaki wyróżniające, które będą swoistą reklamą i identyfikacją wizerunkową danego biznesu” – skomentował prezes największej frakcji w radzie Waldemar Urban.

Z budżetu samorządu na realizację Karty Mieszkańca będzie przeznaczony około 25 tys. euro.



Decyzja Rady powinna ulepszyć jakość usług z zakresu dostarczania wody pitnej i odprowadzania ścieków

## Kontynuacja rozpoczętych prac

W piątek, 29 marca, podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdzono poprawki do zatwierzonego w roku 2011 specjalnego planu rozwoju infrastruktury wodociągowo-ściekowej. Według aktów prawnych, samorząd co 10 lat dokonuje oceny planu, porównując go z rzeczywistą sytuacją granic osiedli i obszarów publicznego zaopatrzenia w wodę pitną określonych w planach rozwoju infrastruktury i w razie potrzeby inicjuje zmianę tego planu.

Podstawowym celem tej decyzji – zatwierdzenie osiedli, czyli obszarów o intensywnej zabudowie, cechujących się dużym zagęszczeniem mieszkańców zamieszkujących ten teren oraz wyróżniających się intensywnym korzystaniem usług. Jest to również dokument opracowany na potrzeby tworzenia i weryfikacji terytorium i granic osiedli, który od podstaw kształtuje formowanie i rozwój konkretnych miejscowości.

Po tym jak decyzja została przyjęta, samorząd przystąpi do wyznaczania kierunków rozwo-

ju infrastruktury zaopatrzenia w wodę pitną i oczyszczania ścieków, wyszczególnione zostaną etapy realizacji i finansowania tej infrastruktury w celu zapewnienia wszystkim mieszkańcom usługi w zakresie wody pitnej i oczyszczania ścieków, które spełniają wymogi bezpieczeństwa, jakości i miałyby możliwość samodzielnego dostarczania wody pitnej i/ lub indywidualnego oczyszczania ścieków. Jeden z ważnych kierunków gospodarki terenowej rejonu, aby co najmniej 98 proc. ścieków powstających w osiedlach, w których liczba mieszkańców przekra-

cza 2000, była odprowadzana w sposób scentralizowany.

Każdego roku Rada samorządu przeznacza znaczące środki z budżetu na projektowanie, rekonstrukcję i rozwój infrastruktury dostawy wody i zagospodarowania ścieków, na projektowanie, budowę i rekonstrukcję urządzeń do oczyszczania ścieków, do uzdatniania wody i odwiertów wodnych, eksploatację sieci zagospodarowania ścieków powierzchniowych, przyczynia się do projektów inwestycyjnych oraz wykonuje wiele innych prac w

sektorze gospodarki wodnej.

Jeszcze w 2019 roku z inicjatywy frakcji polskiej partii w Radzie powstał projekt o wartości 1,3 mln euro „Rozwój sieci wodociągowych i kanalizacyjnych w osiedlu Skojdziszki”. Według projektu sporządzono 6,88 km sieci kanalizacyjnych i 3,24 km sieci wodociągowych. W 2021 roku przeznaczono dodatkowo ponad 125 tys. euro na zaprojektowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w osiedlu Skojdziszki (w. Skojdziszki i w. Rudomino) oraz na ich podłączenie.

W 2021 roku zainicjowano rozwój sieci wodociągowych i kanalizacyjnych w częściach m. Niemenczyn, wsi Puczkałwka gminy niemeczyńskiej i wsi Grygajcie gminy szatarnickiej. Na realizację projektu zaplanowano

maksymalne finansowanie w wysokości 4 mln euro z budżetu samorządowego.

Dzięki staraniom radnych frakcji AWPL-ZChR zostały zrealizowane etapy I i II rozwoju sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, w trakcie których wybudowano 17,5 km sieci kanalizacyjnych i 15,1 km sieci wodociągowych i już w 2021 roku stworzona została możliwość dla 972 mieszkańców podłączenia się do scentralizowanych sieci i otrzymania jakościowych usług z zakresu dostaw wody i odprowadzenia ścieków.

W ciągu ostatnich lat zainwestowano też w instalowanie urządzeń do uzdatniania wody pitnej oraz odwiertów wodnych w różnych miejscowościach zwiększając w ten sposób dostępność do jakościowych usług.

## Każdy człowiek zasługuje na drugą szansę

Wydział Regionu Wileńskiego zorganizował inicjatywy mające na celu informowanie mieszkańców o działalności Litewskiej Służby Probacyjnej oraz wyzwaniach związanych z adaptacją skazanych w społeczeństwie w celu zmniejszenia ich stygmatyzacji oraz wzmocnieniem współpracy z pracownikami socjalnymi w Samorządzie Rejonu Wileńskiego.

21 marca 2024 r. w Centrum Kultury w Ławaryszkach w rejonie wileńskim odbyło się spotkanie z mieszkańcami, w trakcie którego Wydział Regionu Wileńskiego przedstawił swoją działalność, stosowane środki resocjalizacji, które zwiększają motywację naruszcycieli prawa do zmiany ich zachowania, dokonał przeglądu wykonanych prac. Akcentowana była praca z partnerami socjalnymi, działalność wolontariuszów. Zaprezentowano też działalność specjalistów resocjalizacji – usługi medycyjnne, usługi konsultantów ds. uzależnień oraz usługi psychologa. Mówiono też o skutkach prawnych jazdy samochodem po pijanemu.

Podczas prezentacji zaprezentowano konkretne zmiany w zachowaniu naruszcycieli prawa

oraz historii sukcesu. Odbyła się dyskusja o tym, jakie jest zdanie mieszkańców ławaryszek o osobach skazanych. Mieszkańcy twierdzili, że każdy człowiek zasługuje na drugą szansę, a na zakończenie imprezy dziękowali za przekazaną informację i szersze spojrzenie na skazanych.

27 marca 2024 r. w Niemenczynie odbyło się spotkanie z pracownikami wydziałów pomocy socjalnej w rejonie wileńskim. W jego trakcie zaprezentowano działalność Litewskiej Służby Probacyjnej oraz omówiono konkretne sytuacje dotyczące tego, jak pracownicy Wydziału Regionu Wileńskiego pracują z naruszcicielami prawa po odbyciu przez nich kary i powrocie z więzienia – z osobami, które borykają się z uza-

leżnieniami, dopuszczają się przemocy w rodzinie, utraciły więzi socjalne z osobami bliskimi i lokalną społecznością.

Pracownicy wydziałów pomocy socjalnej zaprezentowali świadczone przez nich usługi dla osób, które wróciły z więzienia oraz możliwości wsparcia dla nich.

Podczas spotkania omówiono dalszą współpracę, która miała by pomóc będącej pod nadzorem probacyjnym osobie otrzymać potrzebną jej pomoc, dyskutowano o algorytmie współpracy.

Praca z naruszcicielami prawa i skuteczna ich integracja społeczna obejmuje współdziałanie społeczeństwa, instytucji państwowych i samorządowych, organizacji pozarządowych, wspólnot religijnych oraz innych osób



fizycznych i prawnych, dzięki któremu próbuje się przywrócić dobre imię człowieka, przygotowywana jest fizyczna, psychologiczna, gospodarcza, medyczna, etyczna i prawna integracja takich osób, by mogły one ponownie stać pełnoprawnymi obywatelami dość dobrze funkcjonującymi w społeczeństwie.

Nadzorowanym osobom potrzebna jest kompleksowa pomoc różnych instytucji, ponieważ działalność samej tylko służby probacyjnej bez wsparcia innych placówek świadczących usługi socjalne nie byłaby w stanie rozwiązać wszystkich problemów i sprostać wszystkim wyzwaniom, z którymi się styka naruszcyciel prawa.

## Litwa w NATO – 20 lat: mała pod względem powierzchni, duża pod względem kapitału intelektualnego

W ramach 20. rocznicy członkostwa Litwy w NATO i Unii Europejskiej oraz 75. rocznicy NATO 29 marca w Muzeum Energetyki i Techniki otwarta została interaktywna wystawa „November. Alpha. Tango. Oscar”.

Przed dwudziestu laty do NATO przystąpiło 7 krajów europejskich, w tym kraje bałtyckie. Wystawa w Muzeum Energetyki i Techniki symbolizuje długą i konsekwentną drogę Litwy w partnerstwie międzynarodowym. Niewielka pod względem powierzchni i liczby mieszkańców Litwa jest liderem pod względem zasobów intelektualnych – tworzenia wysokich technologii.

NATO zostało założone przed



75 laty – 4 kwietnia 1949 roku. Obecnie do tej organizacji należą 32 państwa. Członkostwo w NATO było wśród celów polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Litwy od momentu odzyskania niepodległości.

Tegoroczne okazjonalne wydarzenia organizuje Ministerstwo Ochrony Kraju Republiki Litew-

skie. W symboliczny sposób powtórzyło historyczne wydarzenie z 29 marca 2004 roku, kiedy to w bazie lotniczej Litewskich Sił Powietrznych w Szawlach wylądowały myśliwce sojuszników.

Interaktywną wystawę wsparło ministerstwo ochrony kraju, kancelaria Rządu Republiki Litewskiej i Samorząd m. Wilna.

6 kwietnia w Muzeum Energetyki i Techniki odbędzie się bezpłatna prezentacja wystawy. Zarówno na zewnątrz, jak też wewnątrz muzeum przedstawiciele Wojska Litewskiego zaprezentują wykorzystywane w ich pracy technologie – drony, wykrywacze min i bomb, aparat rentgenowski, przyrządy optyczne, termowizory. Przybyli będą też mogli wy-

próbować ekwipunek współczesnego żołnierza. W muzeum będą się odbywały dyskusje o NATO. Wieczorem koncert akustyczny zaprezentuje młodsza szeregowa Ieva Taraskevičiūtė.

Impreza jest otwarta dla wszystkich chętnych.

W nazwie wystawy „November. Alpha. Tango. Oscar” zastosowany został alfabet fonetyczny NATO, w którym do każdej z liter przydzielony został specyficzny wyraz. Standard ten używany jest w celu uniknięcia błędów oraz nieporozumień między żołnierzami, szczególnie, gdy pochodzą z różnych krajów.

Do organizacji wystawy przyczyniły się ambasady lub konsulaty honorowe państw NATO na Litwie.



## W stolicy



### Nazwy wsi zostaną wyrejestrowane z Rejestru Adresów



W lutym Samorząd m. Wilna przeprowadził sondaż ws. wyrejestrowania z Rejestru Adresów pozostających w nim dotychczas nazw niegdysiejszych wsi. Przeważająca część uczestników sondażu opowiedziała się za tym, by nazwy wsi, które mieszczą się obecnie na terytorium Wilna, zostały z tego rejestru wykreślone.

W sondażu wzięło udział 964 mieszkańców. Sondaż się odbywał na stronie internetowej [ebalsavimas.vilnius.lt](http://ebalsavimas.vilnius.lt). Mieszkańcy mogli również głosować pisemnie w starostwach.

Do udziału w sondażu zapraszano mieszkańców starostw, na terenie których mieszczą się niegdysiejsze wsie: Werki, Antokol, Nowa Wilejka, Rossa, Nowy Świat (Naujininkai), Ponary, Grzegorzewo, Fabianiszki, Justyniszki, Poszylajcie, Zameczek.

Uczestnicy sondażu powinni byli się zidentyfikować poprzez elektroniczne wrota władzy, dlatego głosowali tylko ci, którzy mie-

li zadeklarowane swoje miejsce zamieszkania na tych terenach. Mieszkańców pytano: Czy się zgadza Pan/Pani, by nazwa konkretnej miejscowości (wpisana była nazwa) została anulowana?

W starostwie Antokol za zniesieniem nazw miejscowości wiejskich zagłosowało 90 proc. uczestników sondażu, w starostwie Fabianiszki – 74 proc., w starostwie Justyniszki – 91 proc., Nowe Miasto – 74 proc., Nowa Wilejka – 79 proc., w starostwach Ponary i Rossa – 88 proc., w starostwach Poszylajcie i Zameczek – 69 proc., w starostwie Werki – 83 procent.

Inne pytanie dotyczyło obszarów wiejskich Salos i Neravai należących do starostwa Grzegorzewo. W sondażu mieszkańcy tych miejscowości mogli wyrazić swoją opinię na temat tego, do którego z miast – Grzegorzewa czy Wilna – chcieliby dołączyć. 61 proc. opowiedziało się za zniesieniem nazw tych osiedli i przyłączeniem ich do Samorządu m. Wilna.

W oparciu o dane sondażu zo-

stanie przygotowana decyzja ws. likwidacji osiedli na terytorium Wilna oraz ws. zmiany ich granic i przedstawiona do zatwierdzenia Radzie Samorządu m. Wilna. Następnie dane zostaną przekazane do Rządu Republiki Litewskiej. Na mocy uchwały rządowej zostaną anulowane nazwy miejscowości wiejskich. Następnie zostaną one wyrejestrowane również z Rejestru Adresów.

Rejestr Adresów zawiera do tej pory nazwy 92 niegdysiejszych wsi, które mieszczą się obecnie na terytorium Wilna – Zameczek, Poszylajcie, Taranda, Małe Gulbiny i inne. W samej tylko stołecznej dzielnicy Zameczek (Pilaitė) jest 15 takich nazw.

Tereny te zostały przyłączone do Wilna w latach 1995-1996, jednak w wewnętrznych bazach Rejestru Adresów przedsiębiorstwa państwowego „Centrum Rejestrów” nadal funkcjonowały jako wsie pod swoimi nazwami, nie zostały bowiem w ustawowym trybie anulowane i wyrejestrowane.

### Publiczne toalety – darmowe

Od kwietnia wилnianie i goście stolicy będą mogli bezpłatnie korzystać z publicznych toalet należących do Samorządu m. Wilna. Stołeczna rada zatwierdziła decyzję o zniesieniu obowiązującej jednorazowej opłaty w wysokości 30 centów.

Oprócz tego w ciągu najbliższych dwóch lat planowany jest remont istniejących i wybudowanie nowych publicznych toalet. Mieszkańcom i gościom stolicy łatwiej będzie je znaleźć, wszystkie miejsca bowiem zostaną oznaczone na mapach Google.

Obecnie do Samorządu m. Wilna należy 17 toalet publicznych, w tym 7 – automatycznych i 10 – kanalizowanych. W ciągu roku za korzystanie z nich pobiera się około 28 tys. euro. Jak twierdzą przedstawiciele samorządu, środków tych wystarcza na pokrycie zaledwie 7,6 proc. wydat-



ków na eksploatację i utrzymanie publicznych toalet.

„Dla wygody mieszkańców i gości stolicy wybudujemy więcej toalet publicznych, wyremontujemy też istniejące. Uwzględniłiśmy uwagi mieszkańców dotyczące niewygodnego systemu rozliczeń – w niektórych publicznych toaletach można się było rozliczyć jedynie gotówką,

w tych nowszych – również kartą. Nie było to wygodne ani dla mieszkańców, ani dla nas, administratorów tych środków, dlatego zrezygnowaliśmy z tej opłaty” – podkreśla kierownik Wydziału Środowiska Miejskiego Administracji Samorządu m. Wilna Gintautas Runovičius.

Oplata w wysokości 30 centów pozostanie jedynie w przy-

## § Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Minęła już ponad połowa terminu na zalegalizowanie w Rejestrze Zasobów Ziemi niezarejestrowanych dotychczas odwiertów głębinowych lub zaktualizowanie w nich danych dotyczących właściciela odwiertu. Ministerstwo Środowiska apeluje do mieszkańców, by się pospieszyli, mogą to bowiem bez żadnych sankcji zrobić jedynie do 30 kwietnia 2025 roku, póki obowiązuje Tymczasowa Ustawa o Zalegalizowaniu Podziemnych Odwiertów Wydobywania Słodkich Wód Podziemnych.

Przyjęte na początku 2023 roku zmiany do aktów prawnych, które zakładają, że jeżeli osoba jest podłączona do scentralizowanego systemu dostaw wody pitnej, może również zalegalizować posiadany nieregistrowany w Rejestrze Zasobów Ziemi odwiert, upraszczając tryb legalizacji odwiertów. Jednakowoż z powodu nieuzasadnionych obaw i krążących nadal mitów mieszkańcy zwlekają z załatwieniem formalności. Najaktywniej proces się odbywa w samorządach miasta Wilna i rejonu wileńskiego. Aktywni są również mieszkańcy rejonów trockiego, kowieńskiego, kłajpedzkiego, małackiego i olickiego.

Ministerstwo Środowiska przypomina, że w przypadkach, gdy na użytkowanie zasobów wód podziemnych nie jest wymagane zezwolenie, mieszkaniec, który używa wody z nielegalnego odwiertu do własnych potrzeb, może bezpośrednio przedstawić do Litewskiej Służby Geologicznej dane wymagane do zalegalizowania odwiertu. Pośrednictwo przedsiębiorstw posiadających zezwolenie na penetrowanie zasobów ziemi w takich przypadkach nie jest wymagane.

Ustawa o zasobach ziemi zakłada, że zezwolenie na użytkowanie zasobów wód podziemnych nie jest potrzebne, jeżeli osoba na potrzeby rodziny, swego gospodarstwa lub do niekomercyjnej działalności gospodarczej wydobywa z ujęcia wód podziemnych, w którym jest jedno lub kilka odwiertów, do 10 m<sup>3</sup> słodkich wód podziemnych na dobę.

Zezwolenie nie jest również wymagane, jeżeli osoba prowadząca działalność rolniczą, za wyjątkiem przetwórstwa produktów rolnych i realizacji wyprodukowanych produktów żywnościowych lub nieżywnościowych wydobywa z ujęcia wód podziemnych, w którym jest jeden lub kilka odwiertów, do 100 m<sup>3</sup> słodkich wód podziemnych na dobę, licząc średnią roczną.

W Opisie Trybu Zalegalizowania Nierejestrowanych w Rejestrze Zasobów Ziemi Odwiertów Słodkich Wód Podziemnych podano, jakie dane i dokumenty do Litewskiej Służby Geologii ma podać mieszkaniec, który chciałby zalegalizować nie zarejestrowany w Rejestrze Zasobów Ziemi odwiert, gdy jest wymagane i gdy nie jest wymagane zezwolenie.

W kwestiach zalegalizowania odwiertów można zasięgnąć informacji pod nr 8 670 73 333 i 8 607 30 591.

Specjaliści Litewskiej Służby Geologii udzielają również mieszkańcom konsultacji na żywo pod adresem – ul. S. Konarskiego 35, Wilno.

padku toalet zintegrowanych z przystankami komunikacji miejskiej, które urządziła i administruje ZSA „JCDecaux Lietuva”.

Samorząd postanowił nie przedłużać umów z przedsiębiorstwami, które utrzymywały dotychczas publiczne toalety. Od kwietnia bieżącego roku utrzymanie publicznych toalet zlecono zarządzanej przez samorząd spółce „Grinda”.

W najbliższym czasie spółka planuje kosmetyczny remont wszystkich zarządzanych przez stołeczny samorząd publicznych toalet. Więcej uwagi będzie się udzielało również codziennemu utrzymaniu toalet. W ciągu dwóch najbliższych lat w kanalizowanych toaletach planuje się urządzenie zautomatyzowanego czyszczenia kabin – po każdym skorzystaniu z toalety zostanie umyta automatycznie.

Dla wygody mieszkań-

ców i gości stolicy planowane jest również rozszerzenie sieci publicznych toalet. W ciągu dwóch najbliższych lat planowana jest budowa 14 automatycznych publicznych toalet. Zostaną urządzone w parku Zakret, na kąpieliskach Wołokumpie I i Wołokumpie II, przy cmentarzu na Rossie, przy ul. Polocko, ul. Odminių, na skwerach Konstantino Sirvydo i Lazdynų Pelėdos oraz w skwerze przy ul. Pelesos, przy ul. Bazilijonų i ul. Kauno, obok tarasu widokowego przy ul. Subačiaus, przy ul. Olandų, w Ogrodach Misjonarzy.

Automatyczne publiczne toalety będą czynne całą dobę, inne – według zaplanowanego harmonogramu. Miejsca wszystkich toalet można znaleźć również na mapach Google.

Na utrzymanie publicznych toalet samorząd przeznaczą około 400 tys. euro rocznie.

## Progniza pogody na tydzień

Czwartek 4 kwietnia	Piątek 5 kwietnia	Sobota 6 kwietnia	Niedziela 7 kwietnia	Poniedziałek 8 kwietnia	Wtorek 9 kwietnia	Środa 10 kwietnia
5°C	10°C	15°C	22°C	22°C	19°C	22°C
0°C	2°C	5°C	6°C	12°C	9°C	11°C
Księżyc:		IV 08 NÓW	IV 15 1 KWADRA	IV 24 PEŁNIA	V 01 OSTATNIA KWADRA	

KALENDARZ  
CODZIENNY

## Czwartek, 4 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.42, zach. – 20.01  
Długość dnia – 13 godz. 19 min.  
Adelajdy, Benedykta, Izydora, Józefa, Kajetana, Platona, Wacława, Wilhelma

## Piątek, 5 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.40, zach. – 20.03  
Długość dnia – 13 godz. 23 min.  
Ireny, Julianny, Katarzyny, Tristana, Wincentego

## Sobota, 6 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.37, zach. – 20.05  
Długość dnia – 13 godz. 28 min.  
Ady, Adama, Celestyny, Filareta, Izoldy, Marcelina, Notkera, Zacharego

## 4 KWIETNIA

1794 – wojska polskie pod dowództwem Tadeusza Kościuszki zwyciężyły rosyjskie w bitwie pod Raclawicami.

1874 – urodził się Izidor Gulowski (także Ernst Seefried-Gulowski), kaszubski etnograf, pisarz, współtwórca wraz z żoną Teodorą pierwszego skansenu na ziemiach polskich we Wdzydzach (zm. 1925).

1944 – oddział AK stacjonujący w rejonie Podbrodzia obronił polską ludność zaatakowaną przez litewską jednostkę LVR we wsiach Kaliniszki i Botwiniszki.

## 5 KWIETNIA

1574 – zmarła Katarzyna z Palmy (Catalina Tomàs), święta, wizjonerka, hiszpańska augustianka (ur. 1533).

1874 – w Wiedniu odbyła się premiera operetki *Zemsta nietoperza* Johanna Straussa młodszego.

## 6 KWIETNIA

1974 – na 19 Konkursie Piosenki Eurowizji swoje pierwsze zwycięstwo odniosła Szwecja – zespół ABBA z utworem *Waterloo*.

2004 – Sejm RL podjął uchwałę o odsunięciu od obowiązków prezydenta Rolandas Paksasa pod zarzutem naruszeń konstytucyjnych.

## 7 KWIETNIA

1939 – urodził się Francis Ford Coppola, amerykański reżyser i scenarzysta pochodzenia włoskiego (*Ojciec chrzestny, Czas apokalipsy*).

2014 – po zajęciu 6 IV gmachu administracji w Doniecku przez prorosyjskich protestujących zostało ogłoszone powstanie Donieckiej

Niedziela, 7 kwietnia  
Święto Bożego Miłosierdzia  
Światowy Dzień Zdrowia

Donata, Jana, Józefa, Krystiana  
Słońce: wsch. – 6.35, zach. – 20.07  
Długość dnia – 13 godz. 32 min.

Poniedziałek, 8 kwietnia  
Zwiastowanie NMP

Słońce: wsch. – 6.32, zach. – 20.09  
Długość dnia – 13 godz. 36 min.  
Augusta, Cezarego, Julii, Radosława

## Wtorek, 9 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.30, zach. – 20.11  
Długość dnia – 13 godz. 41 min.  
Katarzyny, Małgorzaty, Marii, Mai

## Środa, 10 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.27, zach. – 20.13  
Długość dnia – 13 godz. 45 min.  
Daniela, Magdaleny, Marka

Republiki Ludowej. Początek konfliktu na wschodzie Ukrainy.

## 8 KWIETNIA

1874 – urodził się Stanisław Taczak, pierwszy głównodowodzący Powstania Wielkopolskiego, generał brygady, we wrześniu 1939 w niewoli niemieckiej (zm. 1960).

1904 – Francja i Wielka Brytania zawarły tzw. Entente cordiale (Serdeczne porozumienie) – zakończyły się odwieczne spory kolonialne.

1944 – urodził się w Wilnie Wojciech Janusz Zieliński, popularny dziennikarz, komentator sportowy (zm. 2008); współzałożyciel fundacji Gloria Victis.

## 9 KWIETNIA

1944 – zmarła w KL Auschwitz -Birkenau s. Celestyna (właśc. Katarzyna Stanisława) Faron NMP NP, błogosławiona, męczennica zakonnica Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej (ur. 1913).

1999 – do Wilna został przywieziony z Warszawy obraz Jana Matejki *Bitwa pod Grunwaldem*; eksponowany był w Muzeum Sztuki Stosowanej (dawny Arsenał).

## 10 KWIETNIA

1944 – Rudolf Vrba i Alfred Wetzler uciekli z KL Auschwitz na Słowację. Ich sprawozdanie z pobytu w obozie trafiło na Zachód, gdzie zostało nagłośnione przez media.

1954 – przy redakcji „Czerwonego Sztandaru” w Wilnie zostało założone Kółko Literackie (kier. Wł. Abramowicz). W 1985 ukazała się antologia wierszy *Sponad Wilii cichych faj*.  
WŁ. P.

## \*\* OSTATNIA STRONA \*\* OSTATNIA STRONA \*\*

## Kosmetyki nie dla dziewczynek

W całej Europie po kosmetyki przeciwmarszczkowe sięgają coraz młodsze dzieci. Szwedzka apteka jako pierwsza zdecydowała, że nie będzie ich sprzedawała osobom poniżej 15. roku życia – Apotek Hjärtat, która ma ok. 390 placówek aptecznych w sieci. Podobną decyzję podjęto w sieci Apoteket i szwedzkiej firmy kosmetycznej Mantle. Zakaz sprzedaży dotyczy produktów zawierających składniki takie, jak: witamina A (retinol), witamina C (kwas askorbinowy), kwasy AHA i BHA, peelingi enzymatyczne.

Osoby poniżej 15 lat będą potrzebować zgody rodzica na zakup takiego produktu albo stwierdzenia problemu skórno-

– Stosowanie zaawansowanej pielęgnacji skóry, która ma na celu redukcję zmarszczek czy wyrównanie kolorytu skóry, nie jest czymś, czego potrzebuje dziecko – powiedziała Annika Svedberg, główna farmaceutka w Apotek Hjärtat. – W przypadku, gdy dziecko ma chorobę skóry, na przykład egzemę w atopowym zapaleniu skóry, niektóre produkty mogą również przyczynić się do nasilenia lub reaktywacji objawów.

Troskę o wygląd wśród coraz młodszych widać także w wyszukiwaniach internetowych, gdzie po wpisaniu słowa „kosmetyki” na pierwszym miejscu pojawiają „kosmetyki dla dziewczynek”.

## Kulturalnie?

Country  
od Beyoncé

„Act 2: Cowboy Carter” to długo oczekiwana kontynuacja „Renaissance” z 2022 r., część trylogii. Album w przeważającej części akustyczny, wyjątkowy pod względem wokalnym, prezentujący wszechstronność głosu Beyoncé.

Countrowe oblicze płyty gwiazda ujawniała stopniowo, poczynając od tegorocznego Super Bowl. Potem pierwszy singiel „Texas Hold'em” zajął pierwsze miejsce na liście przebojów Hot Country Songs, czyniąc Beyoncé pierwszą czarnoskórą artystką, która znalazła się na szczycie tej listy.



## Śmiech na zdrowie

Kupiłem córce kamerkę internetową.

Plus jest taki, że połowę pokoju ma teraz posprzątana...

Dziadek na łożu śmierci woła wnuczka:  
– Wnusiaku zakopałem skarb.  
– Gdzie dziadku?  
– W ziemi.  
– Dokładniej dziadku, dokładniej!  
– Ziemia to trzecia planeta od Słońca...

Na lekcji przyrody nauczyciel mówi do uczniów:  
– Małpa przez tydzień zjada tyle bananów, ile waży.

Jasio:  
– A skąd ona wie, ile waży?  
– Jasiu czemu śpisz podczas lekcji?  
– Nie śpię.  
– To powtórz moje ostatnie zdanie.  
– Jasiu czemu śpisz podczas lekcji?

Nauczycielka pyta Jasia:  
– Jasiu dlaczego twoje wypracowanie jest bezbłędne?  
– Bo akurat wtedy taty nie było w domu.

Nauczycielka pyta Jasia:  
– Gdzie leży Finlandia?  
– U ojca w barku.

Jaś rozmawia z ojcem:  
– Tato, tak bardzo chciałbym być choć raz na twoim miejscu.  
– A co byś zrobił, gdyby twoje marzenie się spełniło synku?!  
– Dalbym mojemu ukochanemu synkowi 5 euro na ciastko i lody!

Żona mówi do męża:  
– Jem tyle co wróbel, a jestem taka gruba!  
Na to mąż:  
– Bo wróbelki jedzą tyle ile ważą...

Jedną z niewyjaśnionych tajemnic tego świata jest to, w jaki sposób 6 czekoladek może zmienić się w 6 kilogramów nadwagi u kobiety.

– Czy pan wie, co ja myślę o małżeństwie?  
– A jest pan żonaty?  
– Tak.  
– No to wiem.

Żona mówi do męża:  
– Kup mi na urodziny futro!  
– Przecież latem nie nosi się futra!  
– To kup mi w zimie.  
– Ale w zimie nie masz urodzin!

Spotykają się dwie znajome:  
– Co robi pani mąż?  
– Jak to co robi? To co mu każe...

Rozmawiają dwie koleżanki:  
– Co mąż ci kupił na rocznicę ślubu?  
– Widzisz to srebrne BMW na parkingu?  
– Taaak... piękne...  
– Kupił mi odkurzacz takiego koloru.

Czy to nie wydaje się podejrzane, że lekarze swoją działalność nazywają „praktyką”?

Moja żona dziś zobaczyła pająka i powiedziała, że bym go gdzieś zabrał, zamiast zabijać.

Zabrałem go na piwo, całkiem spoko gość, powiedział mi, że marzy o karierze sieciowca.

Jak zrobić szefowi prezent-niespodziankę?

Kupić test ciężowy, dokładnie narysować dwa paski, podrzucić na biurko z karteczką: „Zgadnij, kto?”.

– Poproszę pastę do butów.  
– Jakich? – pyta się sprzedawca.  
– Sznurowanych...

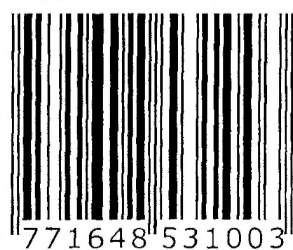


Gwiazda zaprosiła do nagrań słynnych countrowych instrumentalistów. To Rhiannon Giddens (banjo i altówka), gitarzyści Justin Schipper i Robert Randolph oraz multiinstrumentalista Raphael Saadiq.

Artystka nie kryje, że w środowisku country nie czuła się mile widziana. Ma na myśli występ na rozdaniu nagród Country Music Association Awards w 2016 roku, podczas którego wystąpiła w z The Chicks, śpiewając swoją countrową piosenkę „Daddy Lessons” z CD „Lemonade”. Występ wywołał kontrowersje w społeczności country, a niektórzy wyrazili niezadowolenie, że czarnej wokalistce przyznano eksponowane miejsce w programie.

„Dzięki temu doświadczeniu zgłębiłem historię muzyki country i przestudiowałem nasze bogate archiwum muzyczne” – wyznała, wcześniej oddając hold partii Czarnych Panter podczas występu na Super Bowl.

Warto wspomnieć, że country to macierzyste środowisko Taylor Swift, która swą ekspansję i pozycję numer jeden na muzycznym rynku zawdzięcza stylistycznej zmianie, czyli śpiewaniu popu. Teraz Beyoncé wkracza na pole country, poszerzając bazę swoich fanów.



9 771648 531003